

Programma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Zesde voortgangsrapportage

Juni 2025

Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Gezinsgericht - Rechtsbeschermend en Transparant - Eenvoudig - Lerend

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Managementsamenvatting	5
1. Beproeven, verbreden en versterken op lokaal, regionaal en landelijk niveau	7
Beproeven in de praktijk	7
Ondersteuning proeftuinen en regio's	7
Monitoring ontwikkelingen proeftuinen	8
Actie- en cohortonderzoek proeftuinen	8
2. Ontwikkelen kaders en instrumenten voor integraal systeem- en mensgericht werken	10
Handelingskader	10
Volwassenenproblematiek	10
Juridische systeemgerichte interventies	11
Kennis- en leerinfrastructuur	11
3. Versterken Lokale teams en inrichten regionale veiligheidsteams	12
Stevige Lokale teams	12
Inrichten regionale veiligheidsteams	12
4. Governance	14
Ervaringsdeskundigheid	14
Meedenkgroep professionals	14
Partnerbetrokkenheid	14
Communicatie	14

Inleiding

Het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming (hierna: Toekomstscenario) betekent een grote verandering in de kind- en gezinsbescherming. In opdracht van de ministeries van Justitie en Veiligheid (JenV) en Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) werkt het programma aan de uitwerking van het Toekomstscenario. Ieder half jaar rapporteert het programma over de voortgang aan de opdrachtgevers en wordt de Tweede Kamer geïnformeerd. Voor u ligt de zesde voortgangsrapportage.

Managementsamenvatting

Beproeven, verbreden en versterken op lokaal, regionaal en landelijk niveau

De beweging van het Toekomstscenario zet zich voort. Op 10 plekken in het land zetten professionals zich hard in om de nieuwe werkwijze volgens het Toekomstscenario, het zogeheten integraal systeem- en mensgericht werken, te beproeven. Het aantal regio's dat zich oriënteert op het Toekomstscenario stijgt. Van de 42 jeugdhulpregio's is er binnen 36 regio's een bestuurlijke opdracht verstrekt die gericht is op de voorbereiding van een mogelijke implementatie van (onderdelen) van het Toekomstscenario. In april 2025 is een factsheet over de werkwijzen van de proeftuinen gepubliceerd. Deze beschrijft de algemene kenmerken van en de verschillen tussen de proeftuinen. Vóór de zomer van 2025 wordt duidelijkheid geboden over de financiële ondersteuning per 2026 van de proeftuinen en regio's.

Sinds 1 januari 2023 zijn bij de proeftuinen 1653 gezinnen en/of huishoudens betrokken geweest. Bij gezinnen en huishoudens is op peildatum 31 december 2024 in totaal 199 keer een juridische maatregel ingezet (12,3%). Dit percentage ligt iets hoger dan bij de voorgaande metingen. Deze lichte stijging hangt samen met de toename van het aantal contact- en huisverboden in enkele proeftuinen in 2024. Verder valt op dat het aantal huishoudens zonder kinderen dat instroomt in de proeftuinen voorzichtig toeneemt. Naarmate proeftuinen langer operationeel zijn richten ze zich steeds meer op zware en acute casuïstiek. Een kanttekening hierbij is dat het lastig blijft om de maatschappelijke effecten te duiden.

Het aantal regio's dat zich oriënteert op het toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming stijgt.

In aanvulling op de monitoring, voeren de Erasmus School of Social and Behavioural Science, het Verwey-Jonker Instituut en de Hoge School Rotterdam actie- en cohortonderzoek uit.

Deze onderzoeken richten zich op wat de effecten van de werkwijzen bij zowel professionals als bij de ondersteunde kinderen en volwassenen zijn. In maart 2025 is een tussenrapportage opgeleverd met daarin een voorlopig beeld van de effecten van de werkwijzen in de proeftuinen eind 2024. Positieve ontwikkelingen zijn onder meer: dat huishoudens en gezinnen van de proeftuin zich serieus genomen en gehoord voelen, en dat het in estafette werken is doorbroken door een betere samenwerking tussen het Lokale team en een regionaal veiligheidsteam.

Ontwikkelen kaders en instrumenten voor integraal systeem- en mensgericht werken

Om te komen tot een uniform kader dat helpend is en professionals houvast en ruimte biedt bij het integraal systeem- en mensgericht werken, wordt een Handelingskader ontwikkeld. In april 2025 zijn hiertoe twee belangrijke documenten opgeleverd: 1. de module 'analyse en onderzoek', die zich richt op het maken van een goede veiligheidsanalyse en op onderzoek aan de hand van de visie gefaseerd samenwerken voor veiligheid, en 2. een advies aan de opdrachtgevers over een al dan niet voorschrijvend karakter van het Handelingskader.

Daarnaast heeft Phrenos in december 2024 een kompas ontwikkeld, om de samenwerking bij onveiligheid in een gezin of huishouden te bevorderen. Dit kompas wordt samen met partners zoals de ggz, verslavingszorg en wijkteams verder doorontwikkeld.

Vanuit het basisprincipe van het Toekomstscenario 'leren, gericht op continue ontwikkelen en verbeteren' is de afgelopen periode geïnvesteerd in de doorontwikkeling van de monitor van de proeftuinen en het leren op specifieke thema's tussen professionals. Voor de proeftuin Flevoland en de beproevende regio's Noordoost Gelderland en Zuid-Holland-Zuid zijn trajecten op maat gemaakt om het leren te vergroten.

Versterken Lokale teams en inrichten regionale veiligheidsteams

De afgelopen maanden is ook gewerkt aan de versterking van Lokale teams, specifiek op het gebied van veiligheid. De focus lag op het ontwikkelen van een werkpakket (maart 2025) dat

opdrachtgevers en opdrachtnemers van Lokale teams ondersteunt in hun taak om veiligheid binnen huishoudens en gezinnen te vergroten. Hiermee levert het Toekomstscenario een belangrijke bijdrage aan het doel uit de Hervormingsagenda om in 2028 stevige Lokale teams te realiseren.

Ook zijn diverse projecten opgestart dan wel geïntensiveerd. Dit betreft onder andere het uitwerken van de taken en reikwijdte van het regionaal veiligheidsteam (RVT) op hoofdlijnen, waarborgen voor een goed functionerend stelsel, de positie van jeugdreclassering, een financiële raming, een inventarisatie van de benodigde wetgeving en een transitiepad op hoofdlijnen waarlangs het Toekomstscenario kan worden gerealiseerd. Deze trajecten leiden tot een aantal vraagstukken waarover nog besluitvorming nodig is.

1. Beproeven, verbreden en versterken op lokaal, regionaal en landelijk niveau

Beproeven in de praktijk

Op 10 plekken in het land zetten professionals zich hard in om de nieuwe werkwijze volgens het Toekomstscenario, het zogeheten integraal systeem- en mensgericht werken, te beproeven.

Het betreft 9 door het programma gesubsidieerde proeftuinen en 1 beproevende regio, te weten Haaglanden. Daarnaast zijn er diverse beproevende regio's, zoals Zuid Holland Zuid, die investeren in onder meer de versterking van Lokale teams op het gebied van veiligheidsproblematiek en ervoor zorgen dat de professional 'betrokken blijft' in plaats van de casuïstiek over te dragen naar een andere instantie. De gesubsidieerde proeftuinen in Friesland en West-Brabant West hebben besloten om te stoppen. Deze regio's kiezen ervoor om de geleerde lessen in de regio te verbreden en gaan door als beproevende regio. Daarentegen is regio Groningen in 2025 gestart als gesubsidieerde proeftuin. Het aantal regio's dat zich oriënteert op het Toekomstscenario blijft stijgen: inmiddels is in 36 van de 42 jeugdhulpregio's een bestuurlijke opdracht aanwezig gericht op de voorbereiding voor een mogelijke implementatie van (onderdelen van) het Toekomstscenario.

De proeftuinen werken verschillende onderdelen van het Toekomstscenario uit. In april 2025 is een factsheet¹ over de proeftuinen opgeleverd met waardevolle informatie over de algemene kenmerken van en verschillen tussen de proeftuinen. Zo legt de ene proeftuin het accent op bijvoorbeeld de manier waarop de functionaliteit onderzoek integraal kan worden uitgevoerd. En de andere proeftuin op het inzetten van ervaringsdeskundigen bij forensische problematiek waarbij (nog) geen sprake is van een strafmaatregel.

De ervaringen van gezinnen en huishoudens blijven over langere periode positief. Gezinnen en huishoudens voelen zich gehoord en gezien en hebben meer regie. Dit leidt tot betere

samenwerking met professionals en wat nodig is om tot oplossingen te komen. Professionals ervaren meer werkplezier, kortere lijnen in de samenwerking en sneller kunnen schakelen met verschillende expertises. Dit leidt tot onder andere betere contacten met het gezin of huishouden.

Waarom proeftuinen?

Proeftuinen zijn bedoeld om onderdelen van het systeem- en mensgericht werken en de daarvoor benodigde samenwerking tussen Lokale teams, zorg- en veiligheidspartners en de beoogde RVT's in de praktijk uit te werken. Door het signaleren van wat in de praktijk wel of juist niet kan of lukt bij het beproeven, leveren proeftuinen waardevolle input voor nieuwe vraagstukken en de concretisering en realisatie van het Toekomstscenario. Ook leveren proeftuinen gegevens aan voor de monitoring van de ontwikkelingen in de proeftuinen.

Ondersteuning proeftuinen en regio's

Eind 2024 zijn met alle proeftuinen koersgesprekken gevoerd. De focus van deze gesprekken lag dit keer op wat de impact van de veranderende werkwijze in de proeftuin is op de huishoudens en gezinnen. Daarnaast heeft het programma verschillende bijeenkomsten georganiseerd voor de projectleiders van de proeftuinen en regio's, gemeentelijke contactambtenaren en professionals van proeftuinen. In deze bijeenkomsten zijn zij meegenomen in de landelijke ontwikkelingen en zijn er inhoudelijke onderwerpen gezamenlijk besproken. Deze bijeenkomsten helpen om de

¹ Factsheet over de proeftuinen 2025

energie in de proeftuinen en regio's vast te houden met oog op verwezenlijking van het Toekomstscenario.

De financiële ondersteuning van de proeftuinen in de vorm van subsidies, loopt in elk geval door tot eind 2025. Op het moment van schrijven van deze rapportage is nog niet duidelijk of, en zo ja op welke wijze en met welke omvang, de financiële ondersteuning in 2026 wordt voortgezet. Het programma levert eind juni 2025 een advies over wat de rol van de huidige proeftuinen vanaf 2026 kan zijn. Voor de zomer van 2025 wordt duidelijkheid geboden over de financiële ondersteuning per 2026.

Monitoring ontwikkelingen proeftuinen

Het programma monitort sinds 1 januari 2023 de ontwikkelingen in de proeftuinen. De monitoring vindt per kwartaal plaats. Op basis van monitoringinformatie die proeftuinen tot en met het vierde kwartaal van 2024 hebben aangeleverd blijkt het volgende:

- In totaal is er vanaf 1 januari 2023 tot en met 31 december 2024 betrokkenheid (geweest) bij 1653 gezinnen en/of huishoudens;
- Binnen deze 1653 gezinnen en/of huishoudens is op peildatum 31 december 2024 vanuit de proeftuin in totaal 199 keer een gedwongen juridische maatregel ingezet. Dit is 12%. Dit percentage ligt iets hoger dan voorgaande metingen. De volgende maatregelen zijn meegeteld: ondertoezichtstelling, gezagsbeëindigende maatregel, huis- en contactverbod en reclasseringsmaatregel. De inzet van gedwongen maatregelen afgezet tegen het aantal ondersteunde gezinnen en huishoudens, verschilt per proeftuin;
- Op peildatum 31 december 2024 was er vanuit de proeftuinen actieve betrokkenheid bij 1185 gezinnen en/of huishoudens (peildatum 30 juni 2024: 812);
- Bij 468 van deze gezinnen en/of huishoudens is de betrokkenheid van het RVT in het vierde kwartaal gestopt. In veel gevallen blijft het Lokale team buiten de proeftuin om vervolgens wel betrokken;
- In het vierde kwartaal zijn 557 gezinnen en/of huishoudens aangemeld, waarvan 88 huishoudens zonder kinderen. Dat komt neer op 15,8% nieuwe aanmeldingen ten opzichte van de vorige rapportage.

Vooralsnog is met de huidige proeftuinen en monitoring lastig om het maatschappelijk effect van de werkwijze in de proeftuinen op landelijk niveau in beeld te brengen. Resultaten en effecten moeten worden beschouwd binnen zowel de landelijke als de lokale context waarbinnen de proeftuinen actief zijn. Een integraal landelijk beeld vraagt enerzijds om meer eenduidigheid in de werkwijze, hetgeen wordt vormgegeven door het gezamenlijk ontwikkelen van het

Handelingskader (zie hoofdstuk 2). Anderzijds vraagt dit om het collectief leveren van data binnen een kennis- en leerinfrastructuur en een goed werkende monitor op effecten (zie hoofdstuk 2).

Gezinnen en huishoudens voelen zich gehoord en gezien en hebben meer regie.

Actie- en cohortonderzoek proeftuinen

Door de Erasmus School of Social and Behavioural Science, het Verwey-Jonker Instituut en de Hoge School Rotterdam vindt actie- en cohortonderzoek plaats naar de effecten van werkwijzen bij professionals als bij de ondersteunde kinderen en volwassenen². Het cohortonderzoek richt zich op de vraag wat de (integrale systeemgerichte) aanpak gezinsgericht, transparant, eenvoudig, rechtsbeschermend en lerend daadwerkelijk oplevert voor kinderen en volwassenen en het gezin als geheel. Gezinnen en huishoudens waar sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld worden in de tijd gevolgd waarbij wordt gekeken of er sprake is van meer veiligheid en betere (opvoedings)omstandigheden.

In het actieonderzoek wordt gekeken naar hoe een gezamenlijke integrale verklarende probleemanalyse tot stand komt en welke vorm van integrale systeemgerichte werkwijze wordt gerealiseerd. Het actieonderzoek draagt bij aan de professionele ontwikkeling van alle leden van het netwerk en levert kennis op die in de praktijk meteen kan worden toegepast.

In maart 2025 heeft het Verwey Jonker Instituut in opdracht van het programma een tussenrapportage opgeleverd met daarin een voorlopig beeld van de effecten van de werkwijzen in de proeftuinen eind 2024. Dit wordt gezien als een nadere kwalitatieve duiding op de monitoring.

Positieve ontwikkelingen zijn onder meer:

- één contactpersoon voor het gezin of huishouden die aanspreekpunt is voor het gezin/ huishouden op een laagdrempelige wijze;
- meer transparantie;
- het meebewegen met het tempo en aansluiten bij de leefwereld van het gezin/huishouden zorgt ervoor dat kinderen en volwassenen het gevoel hebben dat de juiste problemen geadresseerd worden;
- gezinnen en huishoudens van de proeftuin geven aan dat zij

² Tussentijds onderzoek: Op weg naar verbetering | Rapport | voor Jeugd & Gezin

- serius genomen worden en dat naar hen wordt geluisterd;
- professionals voelen dat zij nu meer zorg op maat kunnen bieden;
 - het in estafettewerken is doorbroken;
 - lokale (wijk)teams zijn beter geëquipeerd en hebben meer kennis over onveiligheid door de samenwerking met het regionale veiligheidsteam waardoor zij beter kinderen en volwassenen kunnen beschermen.

Aandachtspunten:

- Het (blijvend) betrekken van het gezin/huishoudens en het sociale netwerk;
- Wanneer is het gerechtvaardigd als professional in te grijpen;
- Snelheid van besluitvorming en wachtlijstproblematiek;
- Aanbod onderbouwde juridische gezinsgerichte interventies;

Eind 2026 wordt de eindrapportage opgeleverd. Het doel is om steeds beter grip te krijgen op welke interventies daadwerkelijk bijdragen aan een effectievere aanpak van complexe problematiek voor gezinnen en huishoudens in kwetsbare situaties.

Een integraal landelijk beeld vraagt enerzijds om meer eenduidigheid in de werkwijze, hetgeen wordt vormgegeven door het gezamenlijk ontwikkelen van het handelingskader.

Anderzijds vraagt dit om het collectief leveren van data binnen een kennis- en leerinfrastructuur en een goed werkende monitor op effecten.

2. Ontwikkelen kaders en instrumenten voor integraal systeem- en mensgericht werken

Handelingskader

De verschillende organisaties binnen het huidige systeem gebruiken verschillende methodieken, protocollen, handelingskaders, visies en instrumenten. Om te komen tot een uniform kader dat helpend is en professionals houvast en ruimte biedt bij het integraal systeem- en mensgericht werken, wordt met proeftuinen en diverse organisaties een Handelingskader ontwikkeld dat naar verwachting eind 2026 gereed zal zijn.

Vier essentiële thema's krijgen een plek in het Handelingskader:

1. Grondhouding van professionals;
2. De balans tussen het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en het recht op hulp en bescherming door de overheid wanneer er sprake is van (ernstige) onveiligheid in huiselijke kring.
3. Gezamenlijke focus op veiligheid. Het waarborgen dat alle betrokken professionals veiligheid als leidend principe hanteren in hun werk. Dit gebeurt volgens de visie Gefaseerd Samenwerken voor Veiligheid;
4. Benodigde vakkennis. De expertise die professionals in lokale en regionale teams nodig hebben.

In april 2025 is de module 'Analyse en onderzoek' opgeleverd, gericht op het maken van goede analyses en onderzoek naar veiligheid, in iedere fase van de visie Gefaseerd Samenwerken voor Veiligheid. Daarnaast zijn de eerste inzichten opgeleverd ten behoeve van de onafhankelijke toetsing en advisering. Het gaat hierbij onder andere om de raakvlakken van onderzoeksactiviteiten, huidige activiteiten per organisatie en werkzame bestanddelen voor de inrichting van een nieuw stelsel.

Vijf proeftuinen worden in 2025 ondersteund bij het werken met het samenwerkingsmodel dat in het Handelingskader wordt ontwikkeld, zodat zij deze werkwijze nu alvast kunnen aanleren. Managers en gedragswetenschappers worden ondersteund om de facilitering voor professionals vorm te geven. De geleerde lessen worden gebruikt in de volgende versie van het Handelingskader (eind 2025).

Volwassenenproblematiek

In opdracht van het programma heeft Phrenos een kompas (een methode) ontwikkeld dat verschillende organisaties helpt om samen te werken bij onveiligheid in een gezin of huishouden, waarbij ook andere problematiek speelt (zoals mentale gezondheidsproblematiek of financiële problemen). Het concept kompas³ is in december 2024 opgeleverd en wordt in 2025 verder doorontwikkeld in interactie met de proeftuinen, regio's en partijen in het veld (ggz, verslavingszorg, wijkteams). Bij de doorontwikkeling worden ook (ervaren) knelpunten en oplossingen voor de samenwerking in kaart gebracht. Voor de borging van het kompas wordt de verbinding gelegd met de Hervormingsagenda Jeugd en de Kennis- en leerinfrastructuur.

Diverse (actie)onderzoeken zijn inmiddels afgerond. Bijvoorbeeld een onderzoek naar de juridische en financiële knelpunten rondom de samenwerking tussen veiligheidspartners en volwassenen ggz en een actieonderzoek dat in kaart brengt hoe de inzet op bestaanszekerheid kan bijdragen aan duurzame veiligheid achter de voordeur. De opbrengsten van deze onderzoeken landen in het kompas en worden waar mogelijk benut om de mogelijkheden voor samenwerking in het stelsel te vereenvoudigen.

³ Website, Voor Jeugd & Gezin, Samen werken aan gezonde en veilige thuissituaties, maar hoe?

Juridische systeemgerichte interventies

De juridische interventies die op dit moment ingezet kunnen worden bij onveiligheid zijn vooral toegespitst op individuen (kind of volwassene) in plaats van op het gezin of huishouden als geheel. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een ondertoezichtstelling of uithuisplaatsing van het kind of een huis- of contactverbod voor volwassenen. Het programma brengt knelpunten in de juridische praktijk in kaart en werkt aan een verkenning van juridische systeemgerichte interventies van de toekomst. Een advies hiertoe wordt eind 2025 opgeleverd.

Kennis- en leerinfrastructuur

Leren, gericht op continu ontwikkelen en verbeteren, is één van de basisprincipes van het Toekomstscenario (naast: gezinsgericht, eenvoudig, transparant en rechtsbeschermend). Het gaat daarbij om leren op en tussen alle niveaus (zowel professionals werkzaam in de praktijk, als leidinggevenden, bestuurders, beleidsmakers en stelselverantwoordelijken), vanuit alle kennisbronnen (zowel ervaringskennis, en praktijkkennis als wetenschappelijke kennis) en duurzaam, continu en cyclisch (en niet eenmalig of af en toe). De inzet is de afgelopen tijd vooral gericht op de doorontwikkeling van de monitoring, leren tussen professionals op specifieke thema's en het regionaal leren. Wat betreft dit laatste ondersteunen Movisie en Regioplan in opdracht van het programma drie regio's bij het opzetten van een lerende omgeving: Flevoland, Noordoost Gelderland en Zuid-Holland-Zuid. Per regio is een traject op maat gemaakt. In november 2025 wordt een eindrapportage opgeleverd met het resultaat per regio, de overkoepelende analyse en de lessen voor het vervolg.

3. Versterken Lokale teams en inrichten regionale veiligheidsteams

Volgens het Toekomstscenario biedt het RVT ten opzichte van het Lokale team aanvullende expertise en bevoegdheden op het gebied van veiligheid. In deze organisatie zijn functies zoals de Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en (een deel) van de Raad voor de Kinderbescherming samengebracht. In lijn met de ontwikkelrichting voor het RVT, die vorig jaar is vastgesteld en met de Kamer gedeeld⁴, is afgelopen half jaar gewerkt aan een aantal uitwerkingsvraagstukken. Hiertoe zijn de afgelopen maanden diverse projecten opgestart dan wel geïntensiveerd. De trajecten in relatie tot het inrichten van de regionale veiligheidsteams leiden tot een aantal vraagstukken waarover nog besluitvorming nodig is. Hieronder volgt een korte toelichting.

Stevige Lokale teams

Vanuit de Hervormingsagenda wordt gekoerst op stevige Lokale teams eind 2028. Deze stevige Lokale teams zijn nodig om het Toekomstscenario te realiseren. Vanuit het programma is de afgelopen maanden een belangrijke bijdrage geleverd aan de versterking van Lokale teams, specifiek op het gebied van veiligheid. De focus ligt op het ontwikkelen van een werkpakket dat opdrachtgevers en opdrachtnemers van Lokale teams ondersteunt in hun taak om veiligheid binnen huishoudens en gezinnen te vergroten. Het in maart 2025 opgeleverde werkpakket is ontstaan in samenwerking met verschillende partners, waaronder gemeenten, de Associatie Wijkteams, Veilig Thuis, GI's en de RvdK. Het is een hulpmiddel voor gemeenten en uitvoeringsorganisaties om binnen de huidige wet- en regelgeving met elkaar te komen tot een passende opdracht aan het Lokale team. In december 2025 zal een vernieuwde versie van het werkpakket gereed zijn. Vanuit de Hervormingsagenda wordt gekoerst op stevige Lokale teams eind 2028. Deze stevige Lokale teams zijn nodig om het Toekomstscenario te realiseren.

Inrichten regionale veiligheidsteams

Waarborgen

Met 'waarborgen' wordt bedoeld welke elementen bijdragen aan een goed stuurbaar decentraal stelsel dat zoveel mogelijk zelfcorrigerend en lerend is. Het gaat hierbij om kwaliteitsmanagement, continuïteit, doelmatigheid, toezicht en aanstuurbaarheid. Deze waarborgen zijn deels verder uitgewerkt en vragen nog om besluitvorming. In de Voortgangsbrieven Jeugd van 5 november 2024 is aangegeven welke uitgangspunten de opdrachtgevers hierbij hanteren:

- goede dataverzameling en toezicht, zowel decentraal als landelijk;
- periodiek bestuurlijk overleg over het stelsel waarin afspraken gemaakt kunnen worden;
- een procedure voor het Rijk om in uitzonderlijke situaties in te grijpen;
- vormgeving van RVT's als openbare lichamen;
- een overkoepelende ondersteuningsstructuur voor de RVT's.

Verdieping Lokaal Team en Team op veiligheid en RVT

Er is een eerste uitwerking op hoofdlijnen gemaakt van de taken en reikwijdte van het RVT en het Lokale team op veiligheid.

Dit behelst een beschrijving van de samenhang met en samenwerking tussen het Lokale team en het RVT. Dit dient als basis voor besluitvorming over de omvang en inhoud van het takenpakket en de rol van het RVT op hoofdlijnen.

Uitwerking positionering Jeugdreclassering onder centrale aansturing

Om tot een meer uitgewerkte visie te komen op hoe de jeugdreclassering het beste vorm kan krijgen onder centrale aansturing, met borging van optimale aansluiting bij RVT, is inzichtelijk gemaakt wat hier de voor- en nadelen van kunnen zijn. Ook is een uitwerking gemaakt van de reis die een jongere doorloopt die een strafbaar feit heeft gepleegd. Besluitvorming

⁴ Voortgangsbrieven jeugd, 5 november 2024

dient nog plaats te vinden.

Financiële raming

Op basis van financiële inzichten is een eerste raming gemaakt.

Wetgeving

Anticiperend is verkend hoe de voorgenomen wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen worden neergelegd. Daarnaast is inzichtelijk gemaakt welke wetten – waaronder de Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 – worden geraakt door deze wijzigingen.

Transitiepad

Om een beeld op hoofdlijnen te vormen hoe het gezamenlijke ambitieniveau van het Toekomstscenario kan worden gerealiseerd in lijn met de ontwikkelrichting is een transitiepad opgesteld die vooralsnog uitgaat van een geleidelijke verandering over de periode 2025 - 2030. Het geeft een beeld over de mogelijke wijze van transformeren.

Governance

Ervaringsdeskundigheid

De vier ervaringsdeskundigen van het programma geven gevraagd en ongevraagd advies, participeren in werkgroepen en dragen bij aan de communicatie van het programma. Ervaringsdeskundigen slaan de brug tussen theorie, beleid en praktijk. Zij brengen de menselijke kant terug en zorgen ervoor dat hulpverleners en beleidsmakers zich bewust worden van echte situaties van mensen die ze proberen te helpen. De aankomende periode ligt de focus onder andere op meer ervaringsdeskundigen uit de proeftuinen en professionals die zelf ervaring hebben. Daarnaast wordt de community van ervaringsdeskundigen anders vormgegeven en gaan we een landelijke dag organiseren.

Meedenkgroep professionals

Sinds de zomer van 2024 brengen vijf actieve professionals, afkomstig van Lokale teams, Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en vijf verschillende proeftuinen het praktijkperspectief in. Wat komen zij tegen in de huishoudens waar ze hulp en bescherming bieden, in de samenwerking met collega's van partnerorganisaties en welke ondersteuning hebben zij daarbij nodig? De afgelopen periode leverden de professionals input in verschillende opdrachten en projecten.

Ervaringsdeskundigen slaan de brug tussen theorie, beleid en praktijk.

Partnerbetrokkenheid

De afgelopen periode zijn diverse uitvoeringspartners vanuit inhoudelijke expertise onderdeel geweest van de werkgroepen van het Toekomstscenario. Het Landelijk Netwerk Veilig Thuis, de Associatie Wijkteams, de Raad voor de Kinderbescherming en Jeugdzorg Nederland (namens de Gecertificeerde Instellingen) maken bovendien onderdeel uit van het ambtelijk opdrachtgevers-overleg, waar zij een adviserende rol innemen. Zowel Jeugdzorg Nederland als het Landelijke Netwerk Veilig Thuis hebben in het voorjaar besloten niet meer te participeren in de governance van het programma en eveneens geen mensen meer af te vaardigen voor deelname aan de landelijke

werkgroepen/trajecten. De komende periode wordt met opdrachtgevers en partners bekeken welke samenwerkingsvorm het meest passend is om weer gezamenlijk stappen te zetten.

Communicatie

Communicatie speelt een belangrijke rol in het realiseren van een cultuurverandering op diverse niveaus. Hier spelen we onder andere op in door regelmatig aan de buitenwereld te vertellen wat er speelt: via berichten op de website, nieuwsbrieven, posts op LinkedIn en kennisdeling op platform 1SociaalDomein. Ook zijn meerdere inspiratieverhalen via podcasts verspreid. De afgelopen maanden heeft het programma social media intensiever benut. Hiermee is een grotere groep van betrokkenen bereikt. Tijdens het rondetafelgesprek op 5 februari jl. in de Tweede Kamer over het Toekomstscenario werden het belang en de inhoud van het programma met de proeftuinen besproken. Ook waren er werkbezoeken van Kamerleden aan proeftuinen en het programma, waarbij eenieder kon ervaren waarom dit programma nodig is vanuit verschillende perspectieven. Op 18 november 2024 vond de tweede Dag van de Praktijk plaats met alle betrokkenen op verschillende niveaus rondom het Toekomstscenario. Het was een samenkomen om elkaar te informeren én ook vooral te inspireren. Met onze communicatie blijven we ernaar streven om bij te dragen aan een andere manier van denken en doen, zodat alle betrokkenen zich gezien en gehoord voelen en kinderen en volwassen zich thuis veilig voelen.

Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Gezinsgericht - Rechtsbeschermend en Transparant - Eenvoudig - Lerend

Toekomstscenario
kind- en gezinsbescherming

Meer informatie:

E-mail: info@toekomstkindengezin.nl

www.voordejeugdenhetgezin.nl/toekomstscenario-kind-en-gezinsbescherming

Dit is een uitgave van

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Juni 2025